Rok VI. Warszawa, 24 marca 1924. № 6.

MŁYNARZ POLSKI

ORGAN ZWIĄZKU MŁYNARZY POLSKICH

Redakcja i Administracja: Warszawa, Nowy-Świat 70, skrz. poczt. 68, tel. 277-45.

Redaktor przyjmuje codziennie od godz. 11 do 2 pp. Administracja czynna od godz. 10 do 3 pp.

Zaliczka na kwartał 1-szy 1924 r. wynosi dla członków Zw. Mł. Pol. — 4 Złp., dla prenumeratorów nie będących członkami Związku — 6 Złp. Złote polskie obliczane są według kursu franka waloryzacyjnego w dniu wpłaty.

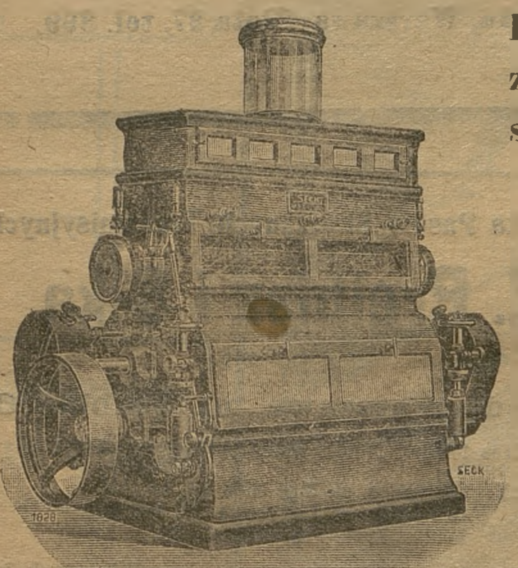
Ogłoszenia: *Okładka* — 1/1 str. 75 złp., 1/2 str. 39 złp., 1/4 str. 21 złp. *Ogłoszenia przed tekstem* — 1/1 str. 72 złp., 1/2 str. 37 złp., 1/4 str. 20 złp., 1/8 str. 12 złp., 1/16 str. 6 złp. *W tekście o 50 proc. drożej. Margines* — 15 złp. *Ogłoszenia za tekstem* — 1/1 str. 70 złp. 1/2 str. 36 złp., 1/4 19 złp., 1/8 str. 10 złp., 1/16 str. 5 złp. *Drobne*—10 gr. pol. od słowa. Poszukującym pracy 50 proc. ustępstwa. Załączniki do całego nakładu od umowy.

Należność płatna w mkp. p/g kursu franka waloryzacyjnego w dniu regulacji rachunku.

Członkowie i prenumeratorzy!

Niezwłocznie regulujcie swoje należności.

Do № 5 „Młynarza" załączamy czek P. K. O.

Konieczność eksportu produkcji zboża.

Z powodu ukazania się w № 11 tygodnika „Przemysł i Handel“, wydawanego przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu, oraz Min. Skarbu ciekawego i nader aktualnego artykułu p. t. „Troska o eksport“, podpisanego inicjałami Wł. G., poświęcę kilka słów w sprawie eksportu produkcji zboża, cytując niektóre ustępy z artykułu „Troska o eksport“, tyczące się eksportu wogóle. Między innemi autor tego artykułu pisze:

„Sprawę eksportu stawia się przeważnie w sposób następujący: możność wywozu za granicę nadprodukcji w szeregu dziedzin naszej wytwórczości jest dla produkcji krajowej potrzebą nieodzowną. Rząd więc powinien popierać eksport.

„Chcielibyśmy dziś inaczej całe zagadnienie eksportu przedstawić uwadze publicznej: wzmożenie wywozu jest w chwili obecnej jedną z najpierwszych potrzeb Państwa samego, eksporterzy powinni więc, mając na względzie już nie tylko interes własny, ale także interes Państwa—zdobyć się na szczególnie duży wysiłek w kierunku wzmożenia wywozu.

„Waluta nasza została ustabilizowana. Nerwy społeczeństwa, które — obok przyczyn rzeczowych— wytrącały markę polską z równowagi, zaczynają się uspakajać. Przychodzą czasy, kiedy znowu nie nastroje psychiczne w społeczeństwie i nie machinacje spekulacyjne, lecz normalna podaż i normalny popyt na daną walutę, t. j. to, co stanowi elementy bilansu płatniczego danego kraju — będą decydowały o kursie walut.

Wreszcie autor kończy artykuł nader gorąco nawołując do eksportu:

„Chcemy tylko przypomnieć naszym eksporterom, że sprawa eksportu jest dziś bardziej palącą, niż kiedykolwiek, i że jednym z najbliższych zadań w tej dziedzinie jest zorganizowanie specjalnej akcji propagandowo-akwizycyjnej dla naszych produktów na rynkach zagranicznych, z tym w dodatku nieodzownym warunkiem, że do akcji tej należy się zabrać niezwłocznie i energicznie, pamiętając przytem, że wzmożenie eksportu jest dziś konieczne nie tylko dla przemysłu naszego, ale i dla samego Państwa“.

Uznając za zupełnie słuszne wywody powyższego artykułu, że eksport dla Państwa jest rzeczą konieczną, przejdę z kolei rzeczy do wywozu produkcji młynarstwa polskiego.

Dotychczas wywóz nasz za granicę wcale nie istniał. Od dziesięciu z górą lat, t. j. od samych początków wojny, polski przemysł młynarski utracił rynki zagraniczne i dotychczas ich nie zdobył, a to tylko z tej przyczyny, że Rząd nie udzielał odnośnych zezwoleń na wywóz produktów ziarna, lecz tylko na ziarno—jako surowiec.

Biorąc tę kwestję z punktu widzenia handlowego i fachowego, trzeba odrazu zapytać Rząd, czy nie należałoby rozważyć tej sprawy i przekonać się, że bez porównania korzystniejszy jest wywóz za granicę produktów ziarna, a nie ziarna-surowca.

Ażeby poprzeć swój pogląd, postaram się przytoczyć cały szereg argumentów, przemawiających za tem, aby produkty ziarna była eksportowane na rynki zagraniczne.

Przedewszystkiem należy położyć nacisk na to, że przy wywozie produktów ziarna Skarb Państwa zyska więcej dochodów, a to przez wpływy celne, połączone z podatkiem obrotowym i podatkiem od węgla.

Oprócz tego młyny nasze, wegetujące prawie obecnie, nie będą pracowały w rozmiarach $^1/_3$ do $^2/_3$ swojej sprawności produkcyjnej, lecz będą wykorzystywały całkowitą swoją sprawność, co również wpłynie dodatnio na gospodarczy stan kraju, gdyż zwiększone zapotrzebowanie pracowników, zmniejszy ilość bezroboczych i wypłacanie przez Kasę Skarbową zapomóg dla bezroboczych.

Jest to rzeczą nader ważną w obecnych czasach dla Państwa Polskiego.

Pozatem, przy całkowitem wykorzystaniu sprawności młynów przewidziane jest obniżenie kosztów przemiału, co niezawodnie mogłoby spowodować ewentualne potanienie produktów zbożowych, a co jest rzeczą tak ważną, wprost decydującą o cenach wogóle, ponieważ mąka, a następnie chleb jest równoważnikiem wszystkich cen na rynku wewnętrznym, a jeśli nie zupełnym, to w każdym bądź razie znacznym.

Wreszcie zdobywając sobie rynki zagraniczne i pracując z napiętą energją, polski przemysł młynarski, jako przemysł przodujący w kraju rolniczym, rozpocznie nareszcie swój rozwój na wielką skalę i tem może sobie torować drogę do stanowiska przemysłu potężnego, jakim młynarski przemysł w Polsce w przyszłości być musi.

Mamy nadzieję, że Rząd nasz, biorąc pod uwagę własne korzyści ekonomiczne, jak również poparcie rodzimego przemysłu młynarskiego, przyjdzie nareszcie z pomocą temu ostatniemu i pozwoli mu na eksport jego produkcji, a przez to na zdobycie odnośnego stanowiska na rynkach zagranicznych.

Bądźmy pewni, że młynarstwo polskie pójdzie na najdalej posunięte ustępstwa przy otrzymaniu eksportu, aby wyraźnie zaznaczyć, że nie o duże zyski idzie tu, lecz o podniesienie przemysłu i o zbliżenie się w warunkach handlowo-przemysłowych do stosunków normalnych.

Z drugiej zaś strony należy się spodziewać, że i Rząd odpowiednio zrozumie ciężkie zadania i warunki przemysłu młynarskiego przy rozpoczętej akcji i również ofiaruje pewne prerogatywy i uwzględnienia i będzie starał się nie obarczać przemysłu młynarskiego ciężkimi warunkami.

Władysław Łada-Bogdanowicz.

Dział prawno-informacyjny.

Podatek dochodowy.

Przy obliczeniu podatku dochodowego, należy opierać się na poniższej skali podatkowej, która została przewaloryzowana przez Min. Skarbu na franki złote z tabeli, ogłoszonej w Dz. U. № 77, poz. 607, z r. 1923:

Liczba porz.		Wysokość dochod. we frankach złotych			Stopa proc.	Podatek fr. cent.
1	ponad	1.378	do	1.792	2	35.83
2	„	1.792	„	2.205	2.2	48.51
3	„	2 205	„	2 619	2.4	62.84
4	„	2.619	„	3.032	2.6	78 83
5	„	3.032	„	3 446	2.8	96.47
6	„	3 446	„	3.997	3	119.90
7	„	3.997	„	4.548	3.2	145.54
8	„	4.548	„	5.100	3.4	173.38
9	„	5.100	„	5.651	3.6	203.43
10	„	5.651	„	6.202	3.8	235 68
11	„	6.202	„	6.891	4.1	282.54
12	„	6.891	„	7 580	4.5	341.12
13	„	7.580	„	8.270	4 9	405.20
14	„	8.270	„	8.959	5.3	474.81
15	„	8.959	„	9 648	5.7	549 92
16	„	9.648	„	10.682	6.2	662.25
17	„	10.682	„	11.715	6.7	784.92
18	„	11.715	„	12 749	7.2	917.92
19	„	12 749	„	13.783	7.7	1061.26
20	„	13.783	„	15.161	8 3	1258.35
21	„	15.161	„	16.539	8.9	1471.99
22	„	16.539	„	17.917	9.5	1702.15
23	„	17.917	„	19.296	9.9	1910.27
24	„	19.296	„	20.674	10.3	2129 41
25	„	20 674	„	22.052	10.7	2359 58
26	„	22.052	„	23 430	11.1	2600.78
27	„	23.430	„	24 809	11.5	2853.—
28	„	24.809	„	26.187	11.9	3116.25
29	„	26.187	„	27.565	12.3	3390 53
30	„	27 565	„	29.633	12.8	3792.98
31	„	29 633	„	31.700	13.3	4216 11
32	„	31.700	„	33.767	13.8	4659.91
33	„	33.767	„	35.835	14.4	5160 22
34	„	35.835	„	37.902	15	5685.34
35	„	37.902	„	39.970	15.6	6235.26
36	„	39.970	„	42.726	16.3	6964 37
37	„	42.726	„	45.483	17	7732.05
38	„	45.483	„	48.239	17.7	8538.35
39	„	48.239	„	51.685	18.5	9561.71
40	„	51.685	„	55.131	19.3	10640.20
41	„	55.131	„	58.576	20.1	11773.82
42	„	58.576	„	62.022	20.8	12900.55
43	„	62.022	„	65.468	21.5	14075 52
44	„	65.468	„	68.913	22.2	15298.73
45	ponad	68.913	do	72 359	22.9	16570.18
46	„	72 359	„	75.805	23.6	17889 87
47	„	75.805	„	79 250	24.3	19257.80
48	„	79.250	„	82.696	25	20673.97

Przy dochodzie ponad 82.696 fr. zł. podatek wynosi 20673.97 fr. zł. i oprócz tego 861 41 fr. zł. od każdych pełnych 3.446 fr. zł, ponad 82.696 fr. zł.

Do podatku dolicza się ponadto, o ile chodzi o dochody osób fizycznych i spadków nieobjętych:

ponad	82.696	do	124.044	1½%
„	124.044	„	165.392	2½%
„	165.392	„	206.740	4%
„	206.740	„	248.088	5½%
„	248.088	„	310.110	7%
„	310.110	„	496.175	9%
„	496 175	„	620.219	11%
„	620.219	„	826.959	13%
„	826.959			15%

od całego podlegającego podatkowi dochodu.

Dla celów wymiaru podatku dochodowego na rok podatkowy 1924 wartość franka złotego dla poszczególnych lat operacyjnych (gospodarczych) ustala się w sposób następujący:

1) dla dochodu osiągniętego w roku operacyjnym (gospodarczym), obejmującym okres od 1-go kwietnia 1922 r. do 31 marca 1923 r.—1 frank złoty= 3.000 marek;

2) dla dochodu osiągniętego w roku operacyjnym (gospodarczym), obejmującym okres od 1 lipca 1922 r. do 30 czerwca 1923 r. – 1 frank złoty=6.000 mk.;

3) dla dochodu osiągniętego w roku operacyjnym (gospodarczym), obejmującym okres od 1 października 1922 r. do 30 września 1923 r. — 1 frank złoty=16.000 mk.

4) dla dochodu osiągniętego w roku kalendarzowym 1923, pokrywającym się z rokiem operacyjnym—1 frank złoty=150.000 mk.

Płatnicy jednak, prowadzący prawidłową rachunkowość, mogą zamiast obliczania dochodu za cały rok operacyjny (gospodarczy), ustalić tenże dochód we frankach złotych w poszczególnych miesiącach roku operacyjnego, zastosowując następujący kurs franka w poszczególnych miesiącach:

		1 frank złoty
rok 1922—	styczeń	600 mk.
	luty	730 „
	marzec	810 „
	kwiecień	750 „
	maj	790 „
	czerwiec	830 „
	lipiec	1.100 „
	sierpień	1.500 „
	wrzesień	1.500 „
	październik	2.200 „
	listopad	3.100 „
	grudzień	3.400 „
rok 1923 –	styczeń	5.000 „
	luty	8.000 „
	marzec	8.300 „
	kwiecień	8.600 „
	maj	9.500 „
	czerwiec	16 000 „
	lipiec	24.500 „
	sierpień	46.200 „
	wrzesień	53.800 „
	październik	166.000 „
	listopad	360.000 „
	grudzień	956 000 „

Wszystkie pozycje, zarówno przychodowe, jak i rozchodowe każdego miesiąca roku operacyjnego winny być przerachowane na franki złote według przeciętnej wartości franka złotego w miesiącu zaksięgowania poszczególnych pozycji.

Jeśli płatnicy obliczą swój dochód we frankach złotych bez zastosowania ścisłości w tem obliczeniu, wówczas dochód osiągnięty w markach będzie do wymiaru podatku przerachowany na franki złote, stosownie do okresu roku operacyjnego.

Od siebie dodajemy, że wydanie podobnych rozporządzeń nie jedną z firm wprost zrujnuje, gdyż podatek dochodowy przekraczać będzie więcej, niż podwójnie cały dochód.

Jako dowód dajemy poniższy przykład:

W roku kalendarzowym a równocześnie operacyjnym 1923 otrzymano dochodu 10 miljardów mk., co po przeliczeniu na zł. fr. równa się 66.666 fr. zł. Wedle skali podatek od tej sumy wynosi 22,2%, czyli 14.799.852 fr. zł., co w przeliczeniu na marki po kursie równa się 26.639.733.600 mk. Wynika z tego, że podatek omal że trzykrotnie przekracza cały osiągnięty dochód.

Musimy wierzyć w to, że odnośne władze zastanowią się nad wydaniem podobnych rozporządzeń, zajmą się ich rewizją i uczynią odpowiednie zmiany.

Przepisy o organach wymiarowych przy obliczaniu (szacowaniu) podatku majątkowego.

W Dz. U. № 24, poz. 252 zostało ogłoszone rozporządzenie Min. Skarbu w porozumieniu z Min. Spraw Wewn., tyczące się organów wymiarowych.

Zgodnie z ustawą ustalenie stanu i wartości majątków, oraz wymiar podatków należy w pierwszej instancji:

a) dla osób fizycznych, spadków wakujących (nieobjętych) oraz osób prawnych, nieobowiązanych do publicznego składania sprawozdań—do Komisji Szacunkowych,
b) dla osób prawnych, obowiązanych do publicznego składania zeznań — do Izb Skarbowych.

Władzą wymiarową drugiej instancji dla wszystkich płatników jest — Komisja Odwoławcza.

W ciągu dni 14 po ogłoszeniu niniejszego rozporządzenia (to jest do 1 kwietnia) wszystkie organizacje poszczególnych grug płatników, a więc: izby handlowe i przemysłowe, organizacje kupców i przemysłowców, znajdujące się w okręgu Izby Skarbowej, winny przedstawić listę kandydatów na członków i zastępców Komisji Szacunkowej dyrektorowi właściwej Izby Skarbowej, nie czekając na żadne dalsze wezwania.

Wobec czego Zarząd Główny Związku komunikuje wszystkim naszym Oddziałom, że bez porozumienia się z Zarządem Związku w Warszawie, winny samodzielnie przedstawić kandydatów na członków i zastępców Komisji Szacunkowej do odnośnych Izb Skarbowych.

Co się tyczy komisji odwoławczych, to po otrzymaniu stosownego wezwania w terminie 14 dniowym należy przedstawić kandydatów do tych Komisji.

W skład komisji odwoławczych między innemi wchodzi ośmiu członków i tyluż zastępców z grona płatników z pośród kandydatów, przedstawionych izbie skarbowej przez zawodowe lub urzędowe organizacje i zrzeszenia płatników.

Podajemy wykaz komisji odwoławczych dla spraw podatku majątkowego:

Okręg Izby Skarbowej	Ilość Komisji	Siedziba Komisji
1. w Białymstaku	1	Białystok
2. w Brześciu n/Bugiem	1	Brześć n/B
3. w Grudziądzu	1	Grudziądz
4. w Kielcach	1	Kielce
5. w Krakowie	1	Kraków
6. w Lublinie	1	Lublin
7. we Lwowie	3	Lwów
8. w Łodzi	1	Łódź
9. w Łucku	1	Łuck
10. w Poznaniu	1	Poznań
11. w Warszawie	2	Warszawa
12. w Wilnie	1	Wilno
13. woj. Śląskie	1	Katowice

Wobec czego kładziemy nacisk na to, aby każdy z naszych oddziałów zgłosił kilku kandydatów do komisji szacunkowych, gdyż to leży w intesie płatników.

Zgłoszenie swych kandydatów jest jeszcze ważne z tego powodu, że przy każdej z komisji szacunkowych będą zorganizowane podkomisje fachowe, których zadaniem będzie szacowanie specjalnych przedmiotów, budowli przemysłowych, maszyn i t. p.

Nie zwlekając więc oddziały nasze winny przedstawić do Izb Skarbowych swych kandydatów do soboty dn. 30 marca r. b.

Nowe opłaty pocztowo-telegraficzne.

Na okres od 15 do 31 marca 1924 r., włącznie zwaloryzowano i ustalono opłaty pocztowe, telegraficzne i telefoniczne w markach polskich jak następuje: w obrocie wewnętrznym za list 250.000 mk., kartki 150.000 mk., druki do 50 gr. 80.000 mk., do wagi 100 gr. 130.000 mk., próbki towarów do 250 gr. 250.000 mk., do 500 gr. 500.000 mk., paczki do 1 kg. 750.000 mk., do 5 kg. 1.400.000 do 10 kg.

2.300.000 mk.; do 15 kg. 3.250.000 mk., do 20 kg. 4.500.000 mk., polecenie 400.000 mk., express 750.000 mk., za słowo telegramu zwykłego 150.000 mk., najmniej za telegram 1.000.000 mk. W obrocie zagranicznym obowiązują tesame opłaty, jakie obowiązywały w czasie od 1 do 16 marca b. r.

Dalsze ułatwienia przy zakupie akcji Banku Polskiego.

Dla ułatwienia zapisywania się na akcję Banku Polskiego tym wszystkim, którzy w danej chwili nie rozporządzają dostatecznymi zapasami wolnej gotówki, komitet organizacyjny Banku Polskiego, w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu, ustalił ulgowe warunki dla subskrybentów,

Na mocy tych warunków ulgowych przy zapisach na 25 sztuk akcji i wyżej wpłaty mogą być dokonane ratami.

Warunki tych rat są następujące: Subskrybujący do dnia 31 b. m. winien pokryć przynajmniej 40% ceny akcji subskrybowanych, a pozostałe 60% dzieli się na trzy raty po 20% — pierwsza rata płatna do dnia 1 maja, druga do dnia 1 czerwca trzecia do 1 lipca.

Wobec tych ulg i krótkiego terminu śpieszmy z nabywaniem akcji Banku Polskiego gdyż raty tylko służą tym, który przed 1 kwietnia zapiszą się na akcje Banku Polskiego.

Bilansowanie w złotych

W związku z reformą walutową w minist. skarbu toczą się narady nad projektem rozporządzenia o bilansowaniu w złotych i o przewalutowaniu na złote kapitałów własnych przedsiębiorstw obowiązanych do prowadzenia ksiąg handlowych.

Uwaga.

Członkowie i prenumeratorzy! Wpłacajcie zaległe składki i prenumeratę.

Odciąć poniższy wycinek i wypełniwszy go odpowiednio, niezwłocznie przesłać według adresu.

Administracja „Młynarza Polskiego"

w Warszawie

Niniejszym zawiadamiam Administrację „Młynarza Polskiego", że w dniu dzisiejszym uregulowałem swój dług, przesyłając pocztą należącą się sumę, według poniższego wykazu:

Zaległa prenumerata za r. 1923
za ...... kwartały po 7.200.000 za kwartał . . . . mk.
Zaległa składka członkowska
młyn o ...... złożeniach .... klg. żyta po 200.000 za kilo .... „
Prenumerata za I kwartał 1924 r. . . . . 7.200.000 „
Prenumerata za II „ 1924 r. . . . . 7.200.000 „

Składka członkowska za r. 1924
młyn o ...... złożeniach .... klg. żyta po 200.000 za kilo .... „

Razem . . .. mk.

ADRES:

miasto lub wieś ....

poczta ....

ulica .... *№* ......

podpis lub firma

UWAGA: Oderwać i przesłać pocztą do Administracji „Młynarza Polskiego", nalepiając marek pocztowych za 80.000 mkp.

Rolnictwo, Przemysł, Handel.

Stan ozimin.

Jak informują pisma rolnicze stan ozimin w całej Polsce przedstawia się zadawalniająco.

Pomimo dużych i trwałych mrozów oziminy nie uległy zmarznięciu, gdyż, przed nastaniem silnych mrozów, pola zostały pokryte grubą warstwą śniegu, która się utrzymała podczas całego ciągu zimy.

Powłoka śnieżna chroniła zboża ozime od wpływów mrozu, wkutek czego oziminy nie uległy przemarznięciu.

Nawet na najdalszych kresach wschodnich i północno-wschodnich, gdzie mrozy były znacznie większe, niż w centralnej i południowej części kraju, stan ozimin jest również dobry.

Prasa stołeczna popiera rozwój przemysłu młynarskiego.

Pisma stołeczne gorąco popierają zapoczątkowany rozwój przemysłu młynarskiego, w związku z przewidzianym eksportem. Prasa i znaczni ekonomiści i przemysłowcy nasi są przekonani, że eksportowanie produktów ziarna, a nie. ziarna — jako surowca, będzie daleko korzystniejsze dla kraju i społeczeństwa.

Jest to poniekąd dowodem, że rozpoczęte przez Związek energiczne starania do uzyskania zezwolenia na eksport produktów ziarna, były podstawowe i dlatego mamy pewną nadzieję, iż okażą się owocne.

Rosja pragnie handlu z Polską.

W pismach moskiewskich ukazał się artykuł komisarza „Wniesztorgu“ (handel zagraniczny), w którym kładzie się nacisk na to, że Rosja dąży do handlu z Polską i obiecuje dla Państwa Polskiego wielką korzyść w handlu z Rosją.

Artykuł ten mówi również o tem, aby Rząd Polski uczynił ulgi dla Sowietów przy płaceniu przez nich kontrybucji, przyznanej Polsce traktatem Wersalskim, ewentualnie, aby się Polska zrzekła tej kontrybucji, a władze sowieckie dadzą wzamian dla Polski daleko idące prerogatywy i korzyści przy zawarciu umowy handlowej.

Ponieważ podobne artykuły, wypowiadające pragnienie Rosji prowadzenia handlu z Polską, powtarzają się dosyć często, przeto jest rzeczą jasną, że Rosji bardzo na tem handlu zależy.

DRUKI.

Administracja
„Młynarza Polskiego“
w Warszawie
ul. Nowy-Świat № 70.

Miejsce na markę.

Doniesienia rozmaite.

Zebranie delegatów dzielnicowych organizacji przemysłu młynarskiego

Na zaproszenie Ministerstwa Przemysłu i Handlu w dniu 15 marca przybyli na konferencję do powyższego Ministerstwa delegaci przemysłu młynarskiego z poszczególnych dzielnic Rzeczypospolitej.

Po odbytej konferencji w Ministerstwie, gdzie główną podstawą dyskusji było ewentualne wyszukanie czynników mogących wpłynąć na obniżenie ceny mąki przedniego gatunku, delegaci przybyli na zaproszenie dyrektora p. Rutkowskiego, do lokalu Zw. Młyn. Pol. przy ul. Nowy Świat № 70, gdzie w dalszym ciągu toczono debaty na ten temat.

Przewodniczył obradom p. Alfred Frenkel, przedstawiciel Zw. Małop. Młynów Handlowych, sekretarzował redaktor Bogdanowicz.

Po wspólnej dyskusji i ogólnej zgodzie przedstawiciele wszystkich dzielnic upewnili się, że najpoważniejszym i wprost jedynym czynnikiem, mogącym wpłynąć na potanienie mąki, jest eksportowanie na rynki zagraniczne produktów ziarna, a nie ziarna – surowca.

Upoważniono komitet reprezentacyjny, w osobie przewodniczącego tegoż komitetu dyrektora p. Rutkowskiego do złożenia odnośnego memorjału do Ministerstwa Przemysłu i Handlu, wykazując w nim, o ile jest korzystniejszem dla kraju i społeczeństwa wywożenie na rynki zagraniczne produktów ziarna a nie ziarna—jako surowca.

Memorjał ów został złożony, wobec czego możemy się spodziewać, że przemysł młynarski uzyska zezwolenie na wywóz swojej produkcji, a przez to rozpocznie korzystną pracę dla Państwa.

Jubileusz.

Wszystkim Oddziałom naszego Związku przypominamy, iż w m. maju r. b. będziemy obchodzić jubileusz pięcioletniego istnienia Związku Młynarzy i naszego organu „Młynarz Polski“.

Wobec czego przypominamy powtórnie naszym Oddziałom, aby jak najprędzej przesłali nam listowne zawiadomienie ilu delegatów z danego Oddziału przybędzie na zjazd jubileuszowy, pamiętając o tem, że wysyła się jednego delegata na każdych 20 członków.

Wobec tego, że wiadomość ta jest nam koniecznie i terminowo potrzebna prosimy o niezwłoczną odpowiedź.

Bezrobocie w przemyśle rosyjskim.

Bezrobocie w przemyśle rosyjskim wzrasta w dalszym ciągu.

Ogólna liczba bezrobocznych sięga 1.200.000 osób, co stanowi przeszło jedną trzecią ogólnej liczby robotników 3.500.000.

Należy zaznaczyć, że przed rewolucją bezrobocie nigdy nie dosięgało podobnych rozmiarów. Panuje obawa, że liczba bezrobotnych wzrośnie jeszcze bardziej, gdyż wobec ogólnego kryzysu zbytu znaczna liczba zakładów przemysłowych zmniejsza się lub zupełnie zawiesza produkcję.

Cena cukru.

Rada naczelna polskiego przemysłu cukrowniczego wyznaczyła na 3 dekadę b. m. cenę cukru białego kryształu za 100 kilogramów bez akcyzy i kosztów przewozu parytet Poznań w sumie 67,85 fr. szwajc. Cena rafinady wynosi o 45 procent ponad cenę powyższą.

---

3)

Pogadanka o młynie.

Drugim ważnym składnikiem ziarna zboża jest białko, którego ilość w ziarnach przygotowanych do spożycia waha się od 7—14% Białko roślinne jest nieco odmienne od białka zwierzęcego, a nawet w poszczególnych gatunkach zboża nie jest jednakowe; budowa chemiczna białka nie została ostatecznie wyjaśniona, jest ono jednak głównym dostawcą azotu organicznie związanego z organizmem. Ilości białka przyjmowane w produktach mącznych są znaczne, natomiast ilości zużytkowane przez organizm są zależne od potrawy przyjmowanej, zarówno z tej przyczyny, że częściowo jest ono zawarte w komórkach tak twardych, że nie może być z nich przez soki żołądkowe wyługowane, a częściowo dlatego, że pod białkiem w pokarmach roślinnych rozumiemy wogóle wszystkie związki azotu, w tej liczbie nietylko białkowe. Zależnie od sposobu przygotowania zaznaczyć należy, że w kale po spożywaniu bułki pszennej białej znajduje się dwa razy mniej białka niewyzyskanego przez organizm, niż w kale po spożyciu ciężkiego razowca żytniego.

Trzecim ważnym składnikiem pożywnym ziarna zboża są tłuszcze, które zazwyczaj w samym ziarnie znajdują się w nieznacznej ilości (w ryżu od 0,3 proc., w mące żytniej do 2 proc, a w owsie do 5 proc.), W ziarnie główny zapas tłuszczu znajduje się w zarodku, w którym często przenosi 10 proc. Ze względu na zdatność mąki do przechowania, oraz wygodę w mieleniu, zarodki (kiełki) są zazwyczaj usuwane z ziarna.

Wreszcie znaczną wartość dla organizmu posiadają sole, które się znajdują w każdem ziarnie w ilości od 0,5 do 2 proc.

Zboża i jego uprawa są nadzwyczaj rozpowszechnione na całej kuli ziemskiej, nie wszystkie jednak kraje są w stanie wyprodukować ilości, wystarczające dla wyżywienia swych obywateli. Pozatem wpływ pogody zarówno zimą, jak i latem wywiera ogromny wpływ na urodzaje zboża. Dlatego też niema roku, żeby w niektórych krajach nie okazał się niedobór zboża. O ile środki komunikacyjne są dostatecznie rozwinięte, zboże może być przywiezione z innych krajów, w przeciwnym jednak wypadku następuje głód i ceny zboża ulegają ogromnym wahaniom (np. w Rosji, Chinach, Indjach.

W celu uregulowania cen i dopływu zboża lub wywozu nadwyżki, w wielu miastach powstały giełdy zbożowe, z których najważniejsze są: Amsterdam, New York, Londyn, a dla Polski duże znaczenie ma Gdańsk, który dotychczas posiada przeważnie tylko

Taryfa wyjątkowa.

Między taryfami wyjątkowemi, ogłoszonemi przez Ministrów Kolei, Skarbu, Przemysłu i Handlu w „Dz. Ustaw“ № 17 z dn. 26 lutego r. b. znajduje się taryfa, tycząca tranzytowego przewozu zboża i roślin strączkowych z Rosji do Gdańska przez terytorjum Polski.

Taryfa ta obowiązuje od dn. 30 czerwca r. b. Oto jej treść:

Taryfa wyjątkowa XII (obowiązuje od dnia 30 czerwca 1924 r.) na tranzytowy przewóz zboża w ziarnie i roślin strączkowych (poz. b, c i d z gr. 1) oraz nasion oleistych i pastewnych (poz. a i c z gr. 2).

1. Obszar ważności. Od granicy państwa pod stacjami: Stołbce, Zdołbunów, Podwołoczyska i Śniatyń Załucze; do granicy Państwa pod stacjami Kaczory, Drawski Młyn, Zbąszyn, Leszno, Makoszowy i Zebrzydowice oraz do Gdańska Neufahrwasser.

2. Opłaty przewoźne za przesyłki całowagonowe oblicza się za całą odległość przewozu, nie wyłączając kolei na obszarze W. M. Gdańska, według kl. VI ze zniżką 20%.

3. Warunki stosowania: Obliczenie według podanej w ust. 2 taryfy zniżonej dokonywa się po udowodnieniu wywozu zagranicę przez jednego nadawcę najmniej 1.000 wagonów zboża w ciągu okresu miesięcznego lub 3.000 wagonów w ciągu okresu trzymiesięcznego przez wszystkie wymienione w p. 1 stacje graniczne. W zależności od tego za przewóz pierwotny tranzytowych ładunków zbożowych przewoźne pobiera się według normalnej taryfy kl. IV, a 20%-owe potrącenie wypłaca się następnie po złożeniu odnośnym dyrekcjom kolejowym, w obrębie których znajdują się wejściowe stacje graniczne, dowodów, stwierdzających fakt przewozu tej ilości zboża, która niezbędną jest dla danego okresu do uzyskania zniżki:

Jako dowód przewozu będą uważane:

a) przy przesyłkach zboża poza granicę lądową Polski—wtórniki międzynarodowych listów przewozowych i

b) przy przesyłkach zboża przez port Gdański — wtórniki lub oryginalne listy przewozowe do Gdańska oraz konosament na wywóz zboża morzem.

Półtora tryljona na akcje Banku Polskiego.

Korpus oficerski i podoficerski różnych pułków i jednostek wojskowych w Polsce zapisał sie na 8.242 akcji Banku Polskiego, deklarując w ten sposób prawie półtora tryljona mk. gdyż 1.483.560.000.000 marek.

Wojsko Polskie jeszcze raz stwierdza swoją wzruszającą' ofiarność dla Rzeczypospolitej.

Rentowność akcji Banków emisyjnych.

Ze sprawozdania francuskiego banku emisyjnego („Banque de France“) wynika, iż dywidenda, wypłacona przez tę instytucję swoim akcjonarjuszom za rok zeszły wynosiła 290 franków od akcji, czyli 29 proc. Również i w latach ubiegłych dywidendy, wypłacane przez Bank francuski były bardzo znaczne i wynosiły: w roku 1922—280 franków, w 1921—280 franków, w roku 1920 — 255 franków i t. d.

Ponieważ Bank polski działać będzie na zasadach podobnych jak Bank francuski, uzasadniom więc jest przekonanie, iż również i Bank polski będzie mógł zapewnić akcjonarjuszom swoim wysokie oprocentowanie kapitału.

Waluty w P. K. K. P.

Zapasy w P. K. K. P. w ciągu dekady — do 10 marca — wzrosły o 1.302.000 dolarów netto; zapas brutto wynosił w dn. 10 marca 23.328.000 dolarów, zapas netto 17.456.000 dolarów.

W dekadzie bieżącej skup walut przez P. K. K. P. w dalszym ciągu przewyższa zapotrzebowanie ich przez sfery gospodarcze, a więc stale się powiększa zapas ich w naszej instytucji emisyjnej.

---

stosunki pośrednie z wielkiemi firmami amsterdamskiemi i innemi. Wewnętrzne giełdy w Polsce nie osiągnęły dotychczas tego znaczenia, które mieć powinny.

Polska liczyć może na to, że po podniesieniu się kultury roli i obsianiu odłogów, pozostałych po wojnie, będzie zboże wywozić. Po pierwszych latach powstania Państwa, gdy niedobór wewnętrzny był znaczny, już obecnie Polska dochodzi do równowagi.

Hodowla zboża polega na tem, że po uprzedniem przygotowaniu roli (orka, nawożenie naturalne lub sztuczne, przekrycie), ziarno, możliwie najlepszego gatunku, często, po uprzedniem przepojeniu solami miedzi lub innemi związkami w celu uchronienia go od zarażenia pasożytami (ziarno tak napojone w zasadzie nie powinno być nigdy używane do przemiału), zostaje zasiane w mniejszym lub większym stopniu pozostawione samodzielnemu rozwojowi. Siew odbywa się na jesieni (zboże ozime), lub na wiosnę (zboże jare).

Zbiór odbywa się sposobem ręcznym (sierpy, kosy), lub mechanicznym (żniwiarki). Rośliny są ścinane zazwyczaj w ostatnich dniach przed całkowitem dojrzeniem, gdyż dzięki temu ziarno jest wilgotniejsze i straty z przyczyny wysypywania się ziarna są mniejsze. Następnie w stertach lub stodołach zboże zostaje poddane „wypoceniu się“, t. j. dojrzeniu i odparowaniu znacznej ilości wilgoci, co powoduje łatwiejszą młockę ziarna. Młocka ta odbywa się albo cepami, albo też mechanicznie, poczem od ziarna zostaje odwiana część zanieczyszczeń i słoma.

W Ameryce zazwyczaj rolnik nie magazynuje zboża, a bezpośrednio po młocce odwozi do najbliższego elewatora i zastawia je lub sprzedaje. W Polsce przeważnie młocka odbywa się po ukończeniu robót jesiennych w polu (za wyjątkiem części zboża młóconej możliwie najwcześniej, w celu uruchomienia części kapitału). Znaczna część zboża zostaje magazynowana w stertach lub stodołach w kłosie, albo też w śpichrzach po wymłóceniu, w celu wyjaśnienia zapotrzebowania na rok następny i normowania w ten sposób ceny. Daje się to wytłumaczyć niedostatecznemi stosunkami handlowemi, jakie dotychczas Polska miała z zagranicą, a jest o tyle niepożądane, że wprowadza do rolnictwa pierwiastek hazardu, systematycznie i celowo paraliżowany zagranicą przez wielkie giełdy zbożowe.

W następnym numerze pomówimy o zanieczyszczeniu zboża, które w handlu odgrywa bardzo ważną rolę, decydując o jakości zboża, jego gatunku i cenie.

(C. d. n.) *Wube.*

GIEŁDY ZBOŻOWE

12/III — 22/III 1924.

	12/III	17/III	20/III	22/III	UWAGI
Warszawa					
(w miljonach marek za 100 kg.)					
pszenica kongresowa.	40		42—49	49	
żyto kongres. 118.	20	23	—	24	fr. st. zał.
„ „ 117.	—	24,5	23	—	
mąka żytnia 70%	35	—	—	—	
„ „ 50%	—	—	—	—	
otręby żytnie	10,5	—	—	18—14	
„ pszenne.	16	—	15	15,5	
jęczmień browarny	23—24	24	24—25	26	
„ kongresowy	—	33,5	—	—	
Lwów					
(w miljonach marek za 100 kg.)					
pszenica krajowa	35,5—37,5	—	36—38	—	
otręby pszenne	—	--	—	—	
żyto małopolskie	23	—	22—23	—	
jęczmień małopolski.	—	—	18—19	—	
„ browarny	22	—	21—22	—	
mąka pszenna „0“	—	—	—	—	
„ żytnia „0“	—	—	—	—	
Poznań					
(w miljonach marek za 100 kg.)					
pszenica	32—37	35—41	—	34—38	
żyto.	20	21—23	—	19—21	
jęczmień zwykły	20	19	—	—	
„ browarny	22	22—24	—	18	
mąka pszenna krajowa 50% . . .	—	36—39	—	22—24	
„ żytnia 70%	35	—	—	30—37	
otręby pszenne		—	—	—	
„ żytnie		—	—	—	

W okresie sprawozdawczym tendencja utrzymana przy średnich obrotach.

Giełdy zbożowe zagraniczne.

CHICAGO (w cts. za 1 bushel)

12/III: pszenica—106; żyto—70,00; owies—46,12.
17/III: pszen.—106; żyto—60,00; owies—49,25.
21/III: pszen.—105,00; żyto—69,00; owies—47,62.

HAMBURG (w markach złotych)

13/III: pszenica — 164, — 161 ; żyto — 138 — 142—owies — 122 — 128.

18/III: pszenica—162; żyto—138; owies—124.

Przegląd giełdy pieniężnej w Warszawie.

12/III — 22/III 1924.

	12/III	15/III	18/III	19/III	21/III	22/III
Dolary St. Zjedn.	9.350-9.300	9.350-9.300	9.350-9.300	9.300-9.350	9.350-9.300	9.350-9.300
Funty angielskie	40.000	40.350	40.150	40.100	39.900	39.700
Franki szwajcarskie.	1.620	1.620	1.610	1.610	1.610	1.620
„ francuskie	390	393	379	370	335	336
Korony czeskie	265	265	265	265	265	265
Bony złote serja II.	1.400-1.350	1.400-1.350	1.400-1.350	1.400-1.350	1.400-1.350	1.400-1.350

Frank waloryzacyjny od 28 lutego do 12 marca = 1.800.000 mk.

Czas płaci -- czas traci!

Śpieszcie z wpłacaniem składek!

Roczna składka członkowska zgodnie z uchwałą Walnego Zebrania Delegatów Oddziałów Związku z dn. 27 maja 1923 r. wynosi:

Od wiatraków i młynów jednozłożeniowych **10 klg. żyta.**

Od wiatraków o 2-ch i więcej złożeniach po **10 klg. od złożenia.**

Od młynów o 2-ch i 3 ch złożeniach po **20 klg. od złożenia.**

Od młynów o 4-ch i 5-ciu złożeniach po **35 klg. od złożenia.**

Młyny powyżej 5-ciu złożeń po **45 klg. od złożenia.**

Majstrowie, kierownicy młynów, monterzy, technicy płacą rocznie równowartość **10 klg.**

Czeladnicy, praktykanci równowartość **8 klg. żyta.**

Za złożenie liczy się pojedyńczy postaw walcowy (podwójne postawy walcowe oblicza się w stosunku 2-ch złożeń), **jedna para kamieni, perlak i jagielnik.**

Równowartość 1 klg. żyta wynosi obecnie 200 000 mkp.

Odpowiedzi Administracji.

Prenumeratorzy, którzy opłacili prenumeratę za I-y kwartał r. b.

L. Becel—Słupno, J. Bednarski—Lelice, Bamberski i Świtalski — Uniejów, Edward Bara — Dłutów, Hipolit Balicki — Warszawa, Rudolf Besedis—Okocim, M. Bogdanowicz—Obodowce, A. Bommert—Chlebiotki, A. Byszewski — Bejsce, B. Ciszewski — Kleszczowa, T wo „Ceres“ — Brusy, Stanisław Cenzer—Ostrówek, T. Ciemny—Starołęka, M. Cybowicz Szarabaje, F. Celiński—Ciechanów, H. Cieślik—Radzymin, S. Ciupka—Sochaczew, M. Czarka—Mława, B. Domański — Siedlce, Ewa Danecka — Dąbrowa-Górnicza, K. Dulczewska - Gapa, Piotr Domagała—Przełubsko, Ludwik Dobija — Łodygowice, W. Dobrosielski — Warszawa, A. Domaszewicz — Stołpce, Forma — Ciechanów, E. Fürstenwald — Murowaniec, M. Grobelny—Krupka, Adolf Gede—Ossowo, Z. Grabau—Pólko, J. Gutman—Koło, P. Goldmintz — Będzin, A. Gołaszewski — Sielec, E. Golnik — Jasień, J. Goldman—Mokradki, A. Górski—Błędów, J. Gryczyński—Żyrardów, M. Gajewski — Łaszczów, Gordon i S-ka — Wilno, Haberbusch i Schiele—Warszawa, J. Hławski—Sosnowiec, Bracia Iwaniccy—Chruślanki Józefowskie, Bracia Jędrzejewscy — Lubień, A. Jakubiak—Krośniewice, G. Janasz—Trębki, P. Jastalski—Kosiorów, J. Jarosławski—Tuligłowy, K. Jamont—Czerechowszczyzna, P. Kowalski — Marcelin, F. Książkiewicz — Ogidel, T. Kabatnik—Unierzysk, H. Kurland — Bernartowizna, Marcin Kacz—Nawojówka, D. Kamiński — Lipno, E. Kuskowski—Przasnysz, J. Kulej — Zerdziny, Ignacy Kulik — Putka, B. Kistelski—Radomsk, St. Krzywiec—Oszczywilk, J. Szablak—Zawiercie, K. Koziński — Ogonów, Jan Kozyra—Warszawa-Praga, J. Kluka—Łódź, M. Letke—Trtyszczyn, Leder i Syn — Mława, St. Lewiński—Dobra Staszowskie, H. Lamprecht—Stara Huta, K. Lamprecht — Maćkowce, Sz. Lewin — Siedlce, W. Lisikiewicz—Warszawa, Z. Łuczyńska — Ostrowiec, B. Maliński—Ołobok, B. Makowski—Imbramowice, J. Michalski—Sochaczew, W. Malarski—Boleścice, St. Markowski—Politowizna, Młyn Udziałowy w Szadku, Młyn Chrześcijański—Błaszki, A. Marjański—Kowal, J. Milewicz—Zaracze, St. Musiał—Kozioł, W. Michalski—Zduńska Wola, F. Mazurkiewicz — Janiszów, Młyn Parowy w Zduńskiej Woli, Młyn Mrocza, L. Mejcherczyk — Dąbrowa Górnicza, A. Majewski—Chwałka, Młyn „Wrotków“ w Lublinie, Marja Niezabytowska—Oleszewice, T. Okoń — Brzeźnia, Fr. Orzechowski - Młociny, W. Piotrowski Makowiec Mały, J. Pałaszewski—Przasnysz, A. Portych — Baryczy, A. Pytlewski — Radziejowice, W. Pszczółkowski—Dobra Staszowskie, Jan Pawłowicz Pińsk, S. Poradowski—Kalisz, F. Rogulski - Bodzanów, A. Roliński — Dęby, Reich i Chmielnicki Kalisz, K. Rezler—Pruszków, L. Sieradzki—Orle, F. Sabak—Iwowe, J. Szulc - Rutka, Piotr Swiderski — Strugienice, M. Sadowski—Kuzki, J. Stawski—Parzenice, St. Szramowicz—Biała Podlaska, Z. Słuszkiewicz — Warszawa, Z. Świątkowski — Ksiąszyce, T. Tomaszewski—Bobra Wielka, St. Tokarski—Osada Wilk, Wojdesławski-Hude i Ciepieliński—Żychlin, K. Witczak — Marcelin, E. Więckowski — Nasielsk, Witterscheim A.—Łania, A. Wolny—Słotwina Brzesko, B. Wizer — Wólka Paruszewska, Ksawery Zielonka—Noworadomsk, Zakłady Przemysłowe Młyny i Tartak Parowy „Piaski“ w Lublinie.

Składkę za 1923 rok opłacili następujący członkowie:

Oddz. Łowicki: J. Beder, M. Madunowski, L. Śmiałek, L. Śliwicki, Fr. Łyczkowski, Fr. Rosiński.
Oddz. Płocki: L. Becel, J. Badnarski.
Oddz. Puławski: I. Goldman.
Oddz. Opoczyński: Blat i S-ka.
Oddz. Włocławski: A. Jasiński.
Centrala: A. Jakubiak—Krośniewice, St. Walczak—Piątek, K. Witczak—Krzepice, A. Liberman—Mublin.

Za 1924 rok:

Oddz. Miechowski: J. Kleszczyński, K. Greth.
Oddz. Włocławski: Bracia Jędrzejewscy, A. Marjański, B. Wizer.
Oddz. Lipnowski: W. Jaskólski.
Oddz. Sieradzki: Młyn Chrześcijański, J. Golec, T. Okoń, Firmowo-Komandytowa S-ka Młyn Parowy.
Oddz. Pułtuski: K. Elmer.
Oddz. Łęczycki: J. Machnikowski.
Oddz. Piotrkowski: J. Stawski, E. Malewski, E. Fürstenwald.
Oddz. Skierniewicki: A. Roliński, Kazimierz Burawski.
Oddz. Olkuski: Stanisław Gruszczyński, B. Makowski, P. Domagała, B. Ciszewski.
Oddz. Zamojski: A. Kołtoński, Jan Kozyra.
Oddz. Kielecki: K. Koziński.
Oddz. Łaski: E. Bara.
Oddz. Jędrzejowski: W. Malarski.
Oddz. Błoński: Fr. Książkiewicz, W. Dudziński
Oddz. Grójecki: Górski A.
Oddz. Puławski: Bracia Iwaniccy, J. Szafrański.
Oddz. Wilejski; K. Lamprecht.
Oddz. Opoczyński: Stefan Przeor.
Oddz. Częstochowski: K. Kurland.
Oddz. Kaliski: Reich i Chmielnicki.

Centrala: W Bogusławski—Grójec, Haberbusch i Schile—Warszawa, A. Bömert—Nasielsk, J. Szuchnicki—Supraśl, H. Cieślik—Radzymin, Gordon i S-ka—Wilno W. Dobrosielski—Warszawa, E. Celiński — Ciechanów, Jan Figat — Płońsk, Adam Gołaszewski—Wyszogród, M. Bogdanowicz—Ilja, J. Duda—Kraków, Bracia Morawscy—Przedecz, A. Pluta—Kozłowszczyzna, Jan Szulczewski—Rybno, St. Świderski—Warszawa, Leon Sieradzki—Orle, Zofja Łuczyńska — Stawiny, ul. Żabia 17, J. Pliszkiewicz — Celigów, L. Mokracki—Warszawa, J. Czerkawski—Ostrówek, Wł. Pszczółkowski — Dobra Staszowskie, A. Tuczek — Glińsk, A. Byszewski — Bejsce, Młyn Udziałowy w Szadku, St. Kossobudzki—Tuczyn, L. Letke—Tryszczyn, Fr. Sabak—Iwowe, Balicki H. — Warszawa, St. Ciupka — Sochaczew, Sz. Lewin — Siedlce, R. Walendziuk — Białystok, St. Wróblewski — Radzymin, P. Goldmintz — Będzin, E. Golnik — Jasień, D. Kamiński — Lipno, J. Szulc —

Rutka, C. Wilenberg — Maków, Fr. Orzechowski — Skolimów, Kacper Hofman — Zagórów, J. Bieniewicz — Radzanów, P. Błoński — Burczak — Wojdesławski, Hude i Ciepieliński — Żychlin, Zalewski i S-ka—Włodawa, I. Antonowicz—Oleszewice, K. Rezler—Pruszków, St. Cenzer—Szygi, Wł. Jelski—Raków Kielecki, Fr. Rogulski—Bodzanów, M. Butrymowicz—Łojbiszka, S. Dawid—Wieruszów, K. Zielonka—Radomsk, M. Gutyj—Kulno, E. Kuskowski—Przasnysz, B. Szydlikowski—Warszawa, J. Pałaszewski—Przasnysz, M. Pyrzewski — Cielestnica, J. Krzyżanowski — Cielestnica. Bracia Dadeja i Sieciechowicz—Kszczonów, W. Piotrowski—Makowiec Mały, P. Piotrowski—Makowiec Mały, St. Lewiński—Grobka, Forma—Ciechanów, W. Ożdżeński—Skarżysko, P. Mierzejewski—Żerań Mały, Ewa Danecka—Dąbrowa Górnicza, A. Piotrowski—Piątek, St. Krzywiec—Oszczywilk, J. Rymar Czerwiaki, G. Kleber—Kościelec, M. Matacz—Łąki Jastrzębskie, J. Pawłowicz—Pińsk, M. Cybowicz—Szarabaje, J. Szablak—Siewierz, K. Jamont—Czerechowszczyzna, L. Dobija—Łodygowice, J. Michalski—Sochaczew, A. Twardowski—Suwałki, J. Gryczyński—Żyrardów, E. Więckowski—Nasielsk.

Ogłaszajcie się w „Młynarzu Polskim"

Zgłaszając się po zakupy do różnych firm, ogłaszających się w „Młynarzu Polskim", prosimy powoływać się na nasze ogłoszenia.

Wydawca: Związek Młynarzy Polskich (Stanisław Pytlewski). Redaktor: Marjan Rutkowski.